ПРИЛОЖЕНИЕ
по чл. 17, ал. 2 от ПМС № 494/2024 г.
към Указания за предоставяне на
допълващо финансиране за изпълнение
на СВОМР от ПОС 2021-2027 г.

ДОПЪЛВАЩО ФИНАНСИРАНЕ

ОТ ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г. КЪМ СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР

на **МИГ-КАРНОБАТ**

(наименование на Местната инициативна група)

1. **Наименование на мярката**:

Мярка ПОС 01 „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението на територията на МИГ-Карнобат“.

2. **Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:**

Приоритет 2 „Отпадъци“, ПОС 2021-2027 г.

3. **Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.:**

Специфична цел „Насърчаване на прехода към кръгова и основаваща се на ефективно използване на ресурсите икономика“.

4. **Цел на мярката**:

- Повишаване на общественото съзнание за подобряване управлението на отпадъците на територията на МИГ;
- Формиране на положителни нагласи към устойчивото потребление сред населението на територията на МИГ;
- Създаване на условия за ефективен мониторинг на отпадъците на територията на община Карнобат с участие на заинтересованите страни.

4.1.Обосновка[1].
На територията на МИГ, Община Карнобат има изготвена и работи по Програма за управление на отпадъците 2021-2028г.
Екологичната инфраструктура за управление на отпадъците в община Карнобат включва съдове и техника за извозване на смесените битови отпадъци, които обезпечават актуалните нужди на населението, както и контейнери и техника за разделно събиране и извозване на битовите отпадъци от опаковки при сключен договор с организация за оползотворяване с „Екопак България“ АД.
Организираната система за събиране и транспортиране на смесените битови отпадъци обхваща 100% от населението.

[1] Допълнителна информация – Социално-Икономически анализ на МИГ

Разделното събиране обхваща опасни отпадъци от домакинствата; масово разпространени отпадъци; площадка за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, вкл. едрогабаритни отпадъци.
Системата за разделно събиране е обновена с нови контейнери през 2017 г., когато „Екопак България“ АД подменя старите съдове тип „Ракла“ с по-ефективен тип „Иглу“ с 36% по-голям обем.
Новите контейнери се различават по технически характеристики, но са с традиционните три цвята: сини контейнери – за събиране на хартиени и картонени опаковки; жълти контейнери – за събиране на пластмасови и метални опаковки и зелени контейнери – за събиране на стъклени опаковки. Към разделно събираните масово разпространени отпадъци се присъединяват отпадъци от опаковки от хартия и картон, пластмаса, метал и стъкло; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО), излезли от употреба моторни превозни средства (ИУМПС), негодни за употреба батерии и акумулатори (НУБА), излезли от употреба гуми (ИУГ).
Компонент от общата система на регионалното депо е и претоварната станция за отпадъци (ПСО) в град Карнобат, на която се извършват дейности по предварително третиране (уплътняване) на битови отпадъци от населението на община Карнобат. Станцията е разположена на площадка от 7,9 дка, на около 4 км от града и има претоварващ и транспортен капацитет от 10 000 тона отпадъци годишно. На ПСО са изградени, покрита претоварна станция, площадка за третиране на отпадъци от строително-ремонтна дейност и едрогабаритни отпадъци, екопарк – площадка с контейнери за приемане и сортиране на битови и едрогабаритни отпадъци, довеждаща и площадкова инфраструктура. Обособената площадка екопарк е с предназначение за разделно събиране на битови отпадъци от хартия, картон, пластмаси и стъкло; опасни битови отпадъци; масово разпространени отпадъци; градински отпадъци. На ПСО – Карнобат е разположена роторна трошачка за натрошаване на строителни отпадъци и едрогабаритни отпадъци.
Данните за количествата отпадъци през периода 2019-2024 г. разкриват тенденция за увеличаване на битовите отпадъци в община Карнобат.
В общината няма въведени схеми за разделно събиране на битовите зелени и хранителни биоотпадъци и отпадъците от пепел и сгурия от битовото отопление.
Високо ниво на депониране на различните видове отпадъци.
Не се прилагат целенасочени мерки и стимули, които да допринесат за предотвратяване образуването на отпадъци.
Все още се наблюдава тенденция за поява на нерегламентирани сметища по населените места в общината.
На територията на общината няма изградена ГПСОВ.
Отпадъците не само повърхностно замърсяват околната среда, но и ограничават използваемостта на земята, създават хигиенни проблеми и дразнят естетическите възприятия на хората.
В двете общини има нерегламентирани сметища в селата, които се увеличават в пролетно-летния сезон, когато в селата се прибират за живеене граждани, които пред останалата част от годината не пребивават там.
В резултат на протичащите в периода на натрупването им физични, химични и биологични процеси, те могат да се превърнат в многофакторен замърсител на околната среда, оказващ силно негативно въздействие върху повърхностните и подземни води, въздуха и почвите, с което създават сериозен здравен риск за населението.
Морфологичният анализ на отпадъците на територията на МИГ показва не висок дял на отпадъци от опаковки в контейнерите за общо сметосъбиране, но и висок дял на биоразградими отпадъци. Това обосновава необходимостта от разделното им събиране и оползотворяване.
Мярката е необходима за местната общност, защото сред населението все още няма формирана култура за разделно събиране на отпадъците сред населението. По този начин въведеното разделно събиране на отпадъци е неефективно и не води до желаните ползи за околната среда, свързана с последващо рециклиране.

Има потребност да се идентифицират нови специфични модели на потребление и генериране на отпадъците на територията.
Съществува остра необходимост да се подобри управлението на отпадъците и използването им като ресурс, чрез работа с местната общност и популяризиране на системата за разделно събиране.
На територията на МИГ особено силно е развито селското стопанство.
В тази връзка следва да се увеличи интереса към добива на енергия от биомаса и да се свърже с рационалното оползотворяване на отпадъците, вместо с изсичането на горите.
От различните типове биомаса с най-голям потенциал за използване са отпадъците от селското стопанство, вкл. и животновъдството, но сред заинтересованите страни в селското стопанство все още липсва информация относно ползите, механизмите и възможностите как да бъдат използвани отпадъците от биомаса.
Това ще подобри статуса на околната среда и ще бъдат създадени условия да се намали ефекта от замърсяването и действията на човека, да се подобри качеството на живот на населението и да се осигури по-чиста и комфортна среда за живеене.
Измеримо следва да бъде постигнато увеличаване на дела на рециклираните отпадъци на територията на МИГ.

4.2.Ползи за населението и околната среда на територията на МИГ.
Чрез реализиране на мярката се търсят следните спешни ефекти:
- Предотвратяване и намаляване на образуването на отпадъци ;
- Увеличаване на количествата рециклирани и оползотворени отпадъци;
- Подобряване на организацията по разделяне, временно съхранение, събиране и транспортиране и екологосъобразно обезвреждане на отпадъците ;
- Участие на обществеността и превръщането ѝ в ключов фактор при прилагане на йерархията на управление на отпадъците;
-Създаването на условия за ефективен мониторинг на отпадъците на територията на община Карнобат ще поддържа активни и отговорни страни в този процес както местната общност, така и заинтересованите страни.

Мярката е проектирана да допринесе за подпомагане на местно и регионално ниво на повишаване на осведомеността на населението за целите за управление на отпадъците, за правата, задълженията, възможностите и добри практики за устойчиво потребление и преход към кръгова икономика.
Много важно е да се привлече вниманието и да се създадат правилни навици сред домакинствата чрез разпространението на практики за предотвратяване образуването на отпадъци на ниво домакинство, квартал, населено място, община и регион за управление на отпадъците, в унисон с местните особености, практики и традиции.
Особено внимание се обръща към представителите на селското стопанство за предотвратяване образуването на отпадъците е върху биоразградимите отпадъци, в т.ч. хранителни и зелени.

4.3.Принос към приоритетите/целите на стратегията:

Стратегическа цел: Устойчиво социално-икономическо развитие на територията на МИГ „Карнобат“ чрез стимулиране и подкрепа на местни инициативи за насърчаване на растежа, социалното приобщаване и местното развитие, създаващи по-добри икономически, социални и екологични условия за живот при запазване на човешкия потенциал и околната среда“.
Приоритет 3: Развитие на социалния капитал, приобщаване и социално включване на уязвими и маргинализирани групи в опазване на културното наследство и околната среда, вкл. чрез изпълнение на дейности за интелигентни селища.
Специфична цел 3.1.: Опазване на околната среда, културното и историческо наследство на територията, като фактор за съхраняване на местната идентичност и прилагане на „смарт“ подходи за териториално развитие.

Всички дейности по интервенциите от мерките, предвидени в Стратегията на МИГ следва да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС.

4.4.Съответствие на мярката с Плана за Интегрирани териториални инвестиции на Община Карнобат:

Цел 3: „Подобрени екологични характеристики и привлекателни населени места“
Приоритет 3.1. „Подобряване на транспортната, техническата и екологичната инфраструктура“
Мярка 3.1.4. „Развитие на системата за управление на отпадъците“

4.5. Съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион от ниво 2:
Мярката на МИГ е в допълнение и съответства към визията на Югоизточен район:
— привлекателно място за живот и бизнес, със съхранено природно и културно наследство, ефективно използващ своя потенциал за постигане на устойчиво и балансирано социално-икономическо развитие и подпомага постигането на следните приоритети:

ЦЕЛ 1.1.3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАВЕН И ЕФЕКТИВЕН ИНДУСТРИАЛЕН ПРЕХОД, СВЪРЗАН С ЕКОЛОГИЧНА УСТОЙЧИВОСТ И РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОС.
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.4.“ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА“.

Мярката е съобразена с Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г. – стратегическият документ на национално ниво, определящ необходимите мерки и инвестиции в сектора, както и източниците за тяхното финансиране.

5. **Целеви групи**:

Целева група по настоящата Мярка е населението в общо 31 населени места: 1 общински център и 30 села на територията на МИГ.
Мярката ще обхване чрез популяризиране и осведоменост относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както жители на населени места /във връзка с битови отпадъци и разделно събиране/, така и представители на местното селско стопанство /възможността за използване на биомаса и незамърсяване на околната среда с отпадъци от земеделската дейност/ и дребен бизнес, който все още не ползва въведените стандарти за събиране на отпадъци.
Информационните и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението ще обхванат различни видове заинтересовани страни във всички 31 населени места.
Изборът е направен във връзка със Законодателството в България, което изисква постигането на мерките по управление на битовите отпадъци да е на ниво регион за управление на отпадъците.
Целевата група включва население от населени места и общини на територията на МИГ.
Целевата група е определена съгласно УКАЗАНИЯ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛВАЩО ФИНАНСИРАНЕ ОТ ПРОГРАМА „ОКОЛНА СРЕДА“ 2021-2027 г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИИ ПО ПОДХОДА „ВОДЕНО ОТ ОБЩНОСТИТЕ МЕСТНО РАЗВИТИЕ“ .
Местните проблеми и потребности са описани в т.4.1. на Мярката, като Мярката е адресирана основно към повишаване на общественото съзнание за подобряване управлението на отпадъците на територията на МИГ, формиране на положителни нагласи към устойчивото потребление сред населението на територията на МИГ и създаване на условия за ефективен мониторинг на отпадъците на територията на община Карнобат с участие на заинтересованите страни.

6. **Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ**:

На територията липсват достатъчно кампании за разпространение на информация за правата и задълженията на участващите в управлението на битовите и строителните отпадъци, липсват знания на населението и други заинтересовани страни относно възможния модел за въвеждане на принципа „плащаш колкото изхвърляш“.
Също така не са популяризирани достатъчно и въздействащо добри практики и поведение за предотвратяване образуването на отпадъците, устойчиво потребление и кръгова икономика и др., което влошава управлението на битовите отпадъци,.
Няма яснота сред населението какви са въведените системи за мониторинг на отпадъците, предотвратяване нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и др. и как гражданите могат да участват в този мониторинг.

Отпадъците са замърсител на атмосферния въздух, водните ресурси и почвата, в следствие на което човешкото здраве се поставя в непосредствен риск.
Гореизложеното предопределя необходимостта от целенасочени действия във връзка с разрешаването на проблемите, свързани с управлението на отпадъците.
Освен че носят здравословни рискове, отпадъците притежават и ценни суровини, което позволява да бъдат рециклирани и повторно използвани в първичния и вторичния сектор на икономиката.
Въпреки ограниченото въвеждане на разделното събиране на отпадъци, то се използва ефективно, тъй като все още няма формирана култура за разделно събиране на отпадъците сред населението. По този начин въведеното разделно събиране на отпадъци е неефективно и не води до желаните ползи за околната среда, свързана с последващо рециклиране.
Необходимо е допълнително обществено включване за да се подобри и оптимизира събирането и третирането на отпадъци, да бъдат внедрени от Общините съвременни технологии за разделно събиране, предварително третиране, компостиране на биоразградимите отпадъци с цел повишаване на количествата рециклирани отпадъци и
стимулиране на повторната употреба.
Все още не се използва ефективно потенциала на отпадъците в селското стопанство.
Не е застъпен като добра практика добива на енергия от биомаса и не е обвързан с рационалното оползотворяване на отпадъците, вместо с изсичането на горите.
Местните заинтересовани страни от селското стопанство имат необходимост да бъдат осведомени за различните типове биомаса с най-голям потенциал за използване. Както и за механизмите за въвеждане на системи за оползотворяване на отпадъците от селското стопанство, вкл. и животновъдството.
Подобряването на осведомеността на населението за целите за управление на отпадъците с фокус към битовите и строителните отпадъци, за правата, задълженията, възможностите и добри практики, за устойчиво потребление и прехода към кръгова икономика ще подпомогне усилията на Община Карнобат да бъдат ефективно прилагани местните и регионални политики за опазване на околната среда.
Без да бъде повишено общественото съзнание и съпричастност, както и да се промени в положителна посока самосъзнанието на жителите на територията към опазване на околната среда в сферата на отпадъците, планираните инвестиции на двете Общини в мерки за ограничаване и рециклиране на отпадъците няма да бъдат ефективни.
Необходимо е пълно съдействие и съпричастност чрез привличане на вниманието и осведоменост на местното население към осигурените вече възможности на територията на МИГ за приемане на почти всички видове отпадъци, които се генерират в едно домакинство, а именно – хартия, пластмаса, стъкло, метал, мазнини, електрическо и електронно оборудване, опасни битови отпадъци и др. в специализирани станции.
Все още не е на ниво, въпреки въведените мерки разделното събиране и рециклиране на отпадъци в административните сгради на територията на МИГ. Там също е изключително ниска културата на гражданите, които не се възползват от предоставената възможност.

Поради неизградена екологична култура на местното население, не се ползват по предназначение дори наличните на територията на МИГ контейнери за събиране на пластмасови капачки поради ниска екологична култура и самосъзнание.

7. **Допустими типове бенефициенти**:

МИГ предвижда по Мярката бенефициенти да бъдат:

- Община Карнобат;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

Партньорството е задължително, когато бенефициент не е община.
В този случай партньорът трябва да е Община Карнобат, към чието население са насочени дейностите.

Партньорът/партньорите трябва да отговарят на изискванията за допустими бенефициенти.

Партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение.

Допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва :

-да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда.
- препоръчително е ЮЛНЦ да имат практически опит в областта на отпадъците, кръгова икономика, устойчиво развитие е, което ще бъде предимство при оценяването.
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение и да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава на МИГ, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ.

8. **Допустими дейности** :

По приоритет „Отпадъци“ на ПОС 2021-2027 г. МИГ планира финансова подкрепа чрез допълващо финансиране за изпълнение на подхода ВОМР.
Информационните и разяснителни кампании на територията на МИГ ще бъдат насочени към:
- съобразяване на йерархията за управлението на отпадъците;
- за намаляване на количеството депонирани битови отпадъци;
-ролята на населението, за да се подобри управлението на битовите отпадъци на местно и регионално ниво;
-намаляване на замърсяването с отпадъци, в т.ч. нерегламентираното изхвърляне на отпадъци,;
-права и задължения за участниците в процесите по управление на отпадъците и др. –
- въвеждане на практически модел на местно ниво на принципа „плащаш колкото изхвърляш“, съобразено с политиката на общината.

8.1.За постигане целите на Мярката са допустими следните дейности:

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
- разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
- външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
- ролбанери;
- излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
- излъчвания в регионални телевизионни канали;
- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
- онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
- публикации в социални медии;
- публикации в регионални печатни медии;
- разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за системата за управление на битовите отпадъци на ниво населено място/община/регион за управление на отпадъците; за практическите възможности за разделно събиране на отпадъци и за предотвратяване образуването на битови отпадъци, препоръчително с фокус върху биоразградимите отпадъци (в т.ч. хранителни и зелени), за повишаване на общественото самосъзнание за спазване на високите нива на йерархията за управление на битовите отпадъци, и др.
- рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланието);
- алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други.

Важно:
Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

8.2.За постигане целите на Мярката са допустими следните разходи:

- разходи за услуги;
- разходи за персонал;
- разходи за материали;
- разходи за провеждане и участие в мероприятия;
- непреки разходи

Важно:
„Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите прави-ла за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027“.

Важно:
В условията за кандидатстване по всяка една процедура в изпълнение на СВОМР, УО на ПОС 2021-2027 г. ще посочва конкретните допустими видове разходи.

Важно:
По мярка са недопустими следните разходи:
– разходи, свързани с изпълнението на недопустими дейности, вкл. подготовка и извършване на строително-монтажни работи, закупуване на съдове, техника, оборудване, съоръжения и друго движима и недвижима техника и оборудване за управление на отпадъци;
– разходи за одит;
– разходи, извършени в нарушение на правилата за държавни помощи;
– разходи, надхвърлящи нормативно определени максимални размери, както и разходи, надхвърлящи процентните ограничения и/или максималната стойност за тях, които са включени в условията за кандидатстване;
– разходи за закупуване на превозни средства;
– разходи за устройствено планиране, инвестиционно проектиране, консултантски услуги, строителство и ремонт по реда на Закона за устройство на територията;
– глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
– комисиони и загуби от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
– ДДС върху недопустими дейности или възстановим ДДС;
– закупуване на дълготрайни материални активи – втора употреба;
– закупуване на земя и сгради;
– дейности, които се финансират със средства от продуктови такси /лицензионни възнаграждения по реда на Закона за управление на отпадъците
– разходи за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция;
– лихви по дългове, с изключение на свързани с БФП, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
– разходи за финансиране на операции, които операции към момента на избирането им за финансиране от ЕФСУ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение за финансиране по програмата от страна на бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не (съгласно чл. 63, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 2021/1060);
– разходи, които вече са финансирани със средства от ЕФСУ или чрез други фондове или инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента;
– разходи за дейности, които са били част от операция, подлежаща на преместване съгласно член 66 от Регламент (ЕС) 2021/1060, или които биха представлявали прехвърляне на производствена дейност в съответствие с член 65, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2021/1060.

9. **Бюджет на мярката:**

9.1.Максималният размер на допустимите разходи, който ще бъде предоставен по ПОС 2021-2027 г., по Приоритет „Отпадъци“ , подкрепен чрез допълващото финансиране за изпълнение на подхода ВОМР, е до **100 000 лева.**

9.2.Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е за **1 брой** проектна идея в размер до **100 000 лева.**

9.3.Максималният интензитет на помощта е до 100% от общата стойност на допустимите разходи, като е допустимо и съ-финансиране от бенефициентите.

9.4.Режим на Държавни помощи.

Мярката НЕ допуска по проектите да бъдат генерирани генерирани приходи.
Дейностите не представляват основа за изпълнение на икономически дейности, а информират обществеността.
С изпълнението на тези дейности не могат да бъдат подпомагани предприятия за изпълнението на задължения в областта на управлението на отпадъците или за надхвърляне на задължителни стандарти на ЕС в тази област.

Допустими кандидати са общините и юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

По отношение на сектор „отпадъци“ съгласно чл. 19, ал. 1 от Закона за управлението на отпадъците (ЗУО), в правомощията на кмета на общината е да организира управлението на битовите отпадъци, образувани на нейна територия. Кметът на общината отговаря също и за разделното събиране и съхраняването на биоразградими битови отпадъци (чл. 19, ал. 3, т. 10 от ЗУО). В този смисъл, общините ще изпълняват дейности при упражняване на публичните им правомощия или в качеството си на публични органи и, следователно, те попадат извън режима по държавните помощи.

Управляващият орган си запазва правото да извършва проверки на място при бенефициента, с цел да гарантира спазването на нормативните изисквания в областта на държавните помощи. В случай, че Управляващият орган на ПОС 2021-2027 г. или друг компетентен орган установи нарушения и неправомерно отпускане на държавни помощи от страна на бенефициента, последният следва да осигури възстановяване на всички изплатени суми, ведно с лихва, определена по реда на приложимото законодателство за държавни помощи.

10. **Показател за резултат** (*посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането*)

Вид	**Индикатор за резултат**	**Цел до 2027**		**Източник на информация**
		Стойност в брой		
		Базова	Резултат	-База данни на МИГ за индикатори на мониторинг/финални отчети - Публикации в местни социални медии; -Публикации в регионални печатни медии, интернет страници и социални медии. - Списъци и снимки от проведени информационни кампании и събития. -Излъчвания в регионални медии.
	Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – брой.	0	2000	

10.1.Описание как МИГ-Карнобат ще постигне количествените резултати:

МИГ планира чрез 1 на брой одобрено проектно предложение за територията на община Карнобат да бъдат обхванати целевите групи, описани в т.5 на Мярката.

Сумата от 100 000 лева, която е сума за проектна идея за цялата територия на МИГ ще бъде осигурена за допустими бенефициенти от община Карнобат.

Чрез Информационни дейности и събития по проектите ще бъдат пряко обхванати минимум 2000 представители на целевите групи в различни населени места на територията на МИГ включително участници от описаните уязвими групи и малцинства.

Тези дейности ще бъдат документирани на всеки етап на изпълнение с възможност за анализиране на напредъка и оценка на риска. Ще бъде създадена база с данни на участници, с цел надграждане на дейностите след приключване на проектите и осигуряване на устойчивост на постигнатите резултати и продължаване на комуникацията в населените места.
В рамките на лицата, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта е предвиден равнопоставен достъп до дейностите по проектите, като възможност до тях ще имат жителите от различните населени места –двата общински центъра и селата, представителите на селското стопанство и дребния бизнес, общинските служители и административни звена, училища и детски градини, медии и др.
За всяко от 31-те населени места на територията на МИГ е предвидено да достигне информация и информационни материали.
Преките участници в информационни и други дейности по проекта ще осигурят териториално покритие и широк обхват на населените места, повлияни от проектите.
Индивидуално за всеки проект ще се измерва количествения показател за лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта, за което ще се води изчерпателна документация.

1.Наименование на мярката:

Мярка ПОС 02 „Защитена и чиста природа, биологичното разнообразие и околна среда чрез включване на местната общност в намаляването на всички форми на замърсяване на територията на МИГ-Карнобат“.

2.Приоритет по ПОС 2021-2027 г.:

Приоритет 3 „Биологично разнообразие“, ПОС 2021-2027 г.

3.Специфична цел от ПОС 2021-2027 г.:

Специфична цел „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване“.

4.Цел на мярката:

Мярката пряко адресира постигане на целите на приоритетна ос 3„Биологично разнообразие“ Програма „Околна среда“ 2021 – 2027 и специфична цел „Подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване” както и целта на подхода ВОМР по програмата.

- Подобряване на осведомеността на населението за подпомагане на местно и регионално ниво за повишаване на ангажираността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на МИГ;
- Ограничаване на негативните влияния върху биологичното разнообразие в общината
- Устойчиво управление на защитените зони по Натура 2000;
- Създаване на условия за повишаване на общественото съзнание за защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура на територията на МИГ;
- Създаване на ефективен диалог за ефективен мониторинг на политиките за защита и опазване на природата и биологичното разнообразие на територията на община Карнобатс участие на заинтересованите страни.

Настоящата Мярка отговаря на Националната стратегия за биологично разнообразие до 2030 г., Националната рамка за приоритетни дейности за мрежата Натура 2000, Планове за действие за видове, Планове за управление на защитени зони, Планове за управление на защитени територии.

4.1.Обосновка[2].

Общинската територия попада основно в полетата на Задбалканските котловини и по-специално обширната Карнобатска котловина, на север опира в източните дялове на Старопланинската верига с Карнобатската планина и Айтоската планина, а на юг обхваща части от Средногорието. През общината преминават две по-големи реки – Мочурица и Русокастренска.
Природо-географските особености са определили и историческото развитие на населените места в общината да бъде свързано предимно със селското стопанство, производството, търговията и транспорта.
По-голямата част от общинската територия принадлежи към полетата на Задбалканските котловини, които се характеризират със своя равнинен релеф с надморска височина от около 200 м – средната надморска височина за Карнобат е 217 м. В комбинация с богатите на хумус почви, тези природни дадености са благоприятни за развитието на интензивно земеделие. В обширната Карнобатска котловина, пресечена по протежението си от път I-6 и АМ „Тракия“, попадат повечето от населените места на общината. Северните части на общината са заети от южните склонове на Карнобатска и Айтоска планина с надморска височина между 500 и 600 м. – връх Калето достига 569 м. В тази част са разположени селата Раклица и Зимен, а Невестино остава в подножието на Карнобатската планина. Село Раклица е в близост до няколко язовира и до връх Илийца, който е най-високият връх в Карнобатска планина със своите 684,4 м., докато Невестино е известно със своите лозови масиви. Тази северна част е подходяща за развитие на селски и природен туризъм. Южните части достигат Средногорието, представено от хълмистите възвишения на изток от река Тунджа.
Водните ресурси в общината са представени преди всичко от двете по-големи реки – Мочурица и Русокастренска, както и множество язовири и микроязовири за риболов и напояване. Ниските количества на валежите в общината определят и по-малкия дебит на двете реки. Мочурица извира от Стара планина, преминава през община Сунгурларе, след което навлиза в община Карнобат. Там просича източната ѝ част, преминава между селата Мъдрино и Искра, покрай крепостта Маркели и селата Църковски, Деветинци и Деветак. Реката е най-дългият приток на река Тунджа, като се влива в нея при град Ямбол. Русокастренска извира от възвишението Хисар в община Карнобат и продължава в югоизточна посока към Мандренското езеро в община Бургас.
Като община с много висок дял на земеделските земи, растителните видове в общината са преди всичко селскостопанските култури. Сред полетата и хълмистите полета на общината се срещат и много билки като шипка, глог, коприва, глухарче, змийско мляко, трънка, маточина, живовляк, лайка, бял равнец, мента, мащерка, риган, иглика, жълт кантарион, липа, орех, които могат да имат стопанско предназначение.
Значително по-малък дял от общинските територии са заети от горския фонд (12%), като най-голяма част от тях се срещат в Карнобатската и Айтоската планина. Преобладават широколистните гори – чисти и смесени гори от благун, цер, космат дъб и келяв габър. По поречията на реките и потоците се срещат смесени насаждения от ясен, бряст, обикновен габър, цер, клен и заедно с тях върба и топола.

В границите на община Карнобат се срещат следните защитени територии и защитени зони съгласно Публичния регистър на ИАОС:

[2] Допълнителна информация – Социално-Икономически анализ на МИГ

- Находище на Урумово лале в м. Лаликото: Площ: 37,9 хектара;
- Летен дъб в с. Мъдрино, Вековно дърво ;
- Екокоридор Камчия-Емине с площ от 28054,79 хектара, с. Раклица;
- Комплекс Страланджа с площ от 2872,98 хектара в с. Венец, с. Деветинци, с. Церковски;
- Река Мочурица с площ от 8702,83 хектара в гр. Карнобат, с. Венец, с. Глумче, с. Деветак, с. Деветинци, с. Зимен, с. Искра, с. Кликач, с. Крумово градище, с. Мъдрино, с. Невестино, с. Огнен, с. Сигмен, с. Церковски;
- Страланджа, с площ от 881,3 хектара в с. Венец, с. Деветинци

Страланджанското блато е разположено между Страланджа и селата Атолово, Лозенец, Венец, и Деветинци. В миналото площта му е била 120 кв. м, а дълбочината 4-4,5 м, като краищата му постепенно ставали по-плитки. Дължината му /в посока запад-изток/ достигала 14-15 км, а ширината му /в посока север-юг/ - 9-10 км. В началото на XX век голяма част от блатото била съвсем непроходима, почти цялото било обрасло с буйна тръстика, висока 4-5 м, като само от изток, откъм селата Венец и Деветинци било по-обитаемо. Според сведенията тогава е било място за гнездене на пеликани, но поради преследването от местното население и избиването на вида, днес той се среща като гнездящ само на територията на резервата Сребърна край Силистра.
През 20-те години на миналия век блатото е отводнено с цел оземляване на бежанците от Беломорска Тракия и за борба с маларията. Прокопани са канали, голяма част от които понастоящем са запълнени. Днес са се запазили само две водни огледала, получени от разработка на кариера за глина. Затлачването на каналите създава предпоставки за частично възстановяване на блатото. На територията на блатото могат да се видят обикновена блатна костенурка, жълтоуха и сива водна змия, ливаден гущер, зелен гущер, пъстър смок. Орнитофауната на територията на блатото е представена от нощна чапла, голяма бяла чапла, ливаден и тръстиков блатар, късопръст ястреб, обикновен мишелов, орел-змияр, яребица, зеленожка, голям воден бик, папуняк, и др. Голяма част от видовете са включени в Червената книга на България като редки или защитени от изчезване видове, включени са в списъците по конвенцията за видове, обект на трафик. Висшата фауна – бозайниците са представени от обикновена къртица, малка мишка, невестулка, язовец, лисица и др. Днес бившето Страланджанско блато изпълнява следните екологични функции: миграционна станция за водолюбивите птици, водозадържаща функция (частично), поддържане на биоразнообразието, като показва възможности за възстановяване на естествените и екологични функции.

Важна част от биоразнообразието на една територия са лечебните растсения. Разнообразният релеф, геология и почви, специфичните микроклиматични условия и хилядолетната човешка дейност определят богатството и голямото разнообразие от видове растения, съобщества и природни местообитания на територията на България. Около 770 вида, или 19% от всички видове растения у нас, са лечебни. Повечето от тях, около 760 вида, са диворастящи. Около 250 от тях се ползват в големи количества за търговия и преработка. Останалите не са обект на икономически интерес, за сега, но за тяхното полезно действие има научни данни и практически доказателства.
Половината от всички лечебни видове у нас са многогодишни тревисти растения (глухарче, репей, тревист бъз, коприва, бял равнец, жълт кантарион, ружа, валериана, мента, лудо биле, живовляк, див чесън и др.). 20% са едногодишни растения (лайка, мак, синчец, очанка). 25% са храсти и дървета (върба, бреза, кестен, глог, шипка, трънка; хвойна, мащерка, малина, къпина, боровинка, смрадлика и др.) и най-малко, само 5%, са двугодишни тревисти растения (червен кантарион, пресечка, лечебна комунига).
С най-голям брой видове (над 30) се отличават следните семейства: Сложноцветни (лайка, бял трън, пелин, бял равнец), Устноцветни (исоп, котешка стъпка, маточина, мента, мащерка, босилек), Розови (роза, шапиче, шипка), Бобови (сминдух, гръмотрън, жаблек, глушина), Сенникоцветни (бучиниш, копър, кориандър), Лютикови (кукуряк, повет, горицвет) и Кръстоцветни (лечебна поточарка, синап).

Лечебни са растения, които съдържат лековити (биологично активни) вещества и могат да бъдат използвани за получаване на билки и прилагани за лечение на редица заболявания. Билките са отделни морфологични части или цели растения, които в свежо или изсушено състояние са предназначени за лечебни и профилактични цели, за производство на лекарства, храни, козметика.
Съгласно разпоредбите на Закона за лечебните растения „билки за лични нужди" са количества билки в свежо състояние, събрани от едно лице в рамките на един ден. За корени и коренища, каквито се събират от залиста, разрешеното количество за лични нужди е до 1 кг.
Община Карнобат, съвместно с ТП ДГС Карнобат, РИОСВ гр. Бургас и други обществени организации организира контрола за опазване и устойчиво ползване на лечебните растения в контролираните територии.
Лечебните растения в естествените им находища трябва да се опазват от увреждане и унищожаване с цел осигуряване на устойчивото им ползване като част от естествения растителен генетичен фонд със сегашна или бъдеща ценност.
Опазването включва поддържането и съхраняването на екосистемите, съдържащи
Програма за опазване на околната среда на Община Карнобат 2021– 2028 г. лечебни растения, на естествените им местообитания, както и поддържането и възстановяването на жизнеспособни популации от лечебни растения.
Съгласно разпоредбите на ЗЛР, изкупуването и/или първичната обработка на билки се извършва от билкозаготвителни пунктове.
Лечебните растения в региона на община Карнобат, се срещат изключително около пътните артерии, синурите на поземлените имоти, пасища и мери, запустели и необработени участъци, в държавна горска територия (ГТ), общинска горска територия (ОГТ) или в частните горски територии, както и в прилежащите селищни системи около дворовете. По принцип на територията на Общината лечебните растения нямат изразен масов стопански характер, водещ до тяхното масово събиране и съхраняване, поради което обстоятелство на територията има заявен един билкозаготвителен пункт, съгласно направената справка в РИОСВ-Бургас и поисканата информация на основание чл. 28 от Закона за достъп до обществена информация (писмо с изх. № 4383/29.06.2015 г. на РИОСВ-Бургас), като основно се събира шипка, липа и коприва.

Прогнозираните постепенни климатични промени и екстремни климатични явления се очаква да окажат въздействие на всички нива на биологичното разнообразие и екосистеми. Проявите на изменението на климата се очаква да имат различни въздействия върху различните видове екосистеми и да засегнат биологичното разнообразие по редица начини, включително внезапно и дори катастрофално.

Загуба на генетично разнообразие. Генетичното разнообразие е заплашено пряко от ефекта на климатичните промени върху уязвими/застрашени видове (вкл. ендемични видове с ограничен ареал и възможности за миграция), които може да бъдат загубени завинаги.
Съществуват и непреки последици от изменението на климата, дължащи се на конкуренцията за ресурси между биоразнообразието и човешките дейности.
Промените в климата и човешката дейност могат да засегнат жизнения цикъл и размножителните периоди на видовете в екосистемите, да повлияят върху популациите и процесите в екосистемата (хранителни вериги и конкуренция за ресурси), включително чрез навлизането на инвазивни видове, които се конкурират с местните видове и може да ги изместят от традиционните ниши, като по този начин променят целостта на екосистемата.
Инвазивните видове също могат да предоставят възможности за адаптиране към изменението на климата, ако се използват като индикатор в механизъм за ранно предупреждение или ако са важни от търговска гледна точка и допринасят за осигуряване на екосистемни услуги.

Възможна последица от изменението на климата и човешката дейност е влошаването на местообитанията в категориите критично застрашени, застрашени, уязвими и почти застрашени, както са включени в Червената книга на Република България "Местообитания".

Поддържането на чиста околна среда има пряко отношение към доброто качество на живот и най-вече здравето на местното население.

Защитените зони имат следната уязвимост:

- Пресушаване и селскостопански дейности, лов и строителство на сгради;
- Разоряването на останалите влажни ливади и пасища води до по- нататъшна загуба на ценни местообитания;
- Изсичане на крайречна растителност, висока степен на уязвимост. Негативно влияние върху местообитанията и хидро морфологията на реката;
- Най-значителната заплаха за целостта на защитената зона е туристическата активност в източните части. Най-характерни са бързата урбанизация и развитие на инфраструктурата. Изразеният натиск по границите на защитената зона показ

Община Карнобат прилага Програма за опазване на околната среда 2021-2028г.
Основните задачи, които се поставят с Програмата, са свързани с актуалните проблеми по опазване на средата, бъдещите инициативи за снижаване на вредните последици от човешката дейност, както и изготвяне на работен план, съдържащ схеми и организация на изпълнение, начини на финансиране, отговорни звена, методи за контрол, превантивни дейности и др.

Основните проблеми за биологичното разнообразие на територията на територията на МИГ са свързани със състоянието на горите в региона - те са най-застрашени от пряко унищожение, поради факта, че ниския жизнен стандарт на местното население, особено в селата, го насочва към най-лесния начин за бързо оползотворяване на горския ресурс чрез изсичането му.
Състоянието на биологичното разнообразие зависи от всички стопански дейности – строителство, туризъм, селско и горско стопанство, промишленост.
Тази комплексност на негативно влияние изисква използването на комбинирани защитни методи, при спазване на съответните нормативни правила и регламентираните способи за въздействие.

Въздействието на климатичните промени и човешката дейност очертават следните проблеми, свързани със защитата и опазване на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура:

- Недостатъчно дейности на територията на МИГ по отношение на осигуряване на устойчиво управление на околната среда и информационно обслужване на населението – дейности, свързани с обучение на децата и учениците, осигуряване на информационна разгласа и др.;
- Не са създадени ефективни условия с които да се насърчава повишаването на знанията на земеделските стопани за прилагането на добри земеделски практики, водещи до устойчиво управление на почвите и водите и до опазване на биоразнообразието;
- Загуба на биоразнообразие при естествено и антропогенно въздействие;
- Трайна загуба на биоразнообразие в следствие на човешки дейности, вкл. дейности на селското стопанство;
- Не е въведена ефективна система от мерки на местно ниво, които да насърчават и гарантират устойчивото ползване на биологичните ресурси на територията на МИГ;
- Въпреки, че в Защитените зони е забранено премахването на характеристики на ландшафта (синори, единични и групи дървета, защитни горски пояси) при ползването на земеделските земи като такива; залесяването на ливади, пасищата и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения; използването на пестициди и минерални торове в

пасища и ливади, все още местното население, живеещо в близост до зоните не спазва тези ограничения.

Спешно следва да се приложат мерки с обществено участие и привличане на съпричастност на местното население, свързани с намаляване/отстраняване на негативно въздействащите фактори (заплахи и влияния) върху видовете в Защитените зони на територията.
Опазването на природните местообитания и видовете в Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 изисква активното участие на обществото.

В основата на това участие са устойчивото икономическо развитие, разумното ползване на природните ресурси в защитените зони от мрежата, възпитаването в екологично мислене и популяризирането на значението на екологичната мрежа за бъдещето ни съществуване като част от системата на живота на Земята.

4.2.Ползи за населението и околната среда на територията на МИГ.

Чрез реализиране на мярката се търсят следните спешни ефекти:

- Повишаване на информираността за загубите на биоразнообразие чрез бракониерство, използване на забранени методи и средства за лов и превенция от хищници, инвазивни видове, незаконна търговия със защитени видове и др., като МИГ ще обхване освен всички жители и основни сектори като туристически сектор, ловци, рибари, събирачи на лечебни и други растения, туристически организации, други заинтересовани страни, журналисти и медии и др.;
- Намаляване унищожаването на ценно биоразнообразие поради човешко незнание;
- Спиране на бракониерски дейности, унищожаващи ценни животински и растителни видове, включително незаконен добив на билки/лечебни растения;
- Включване на местната общност от населените места, включително деца и ученици в превенция и опазване на уникални на национално и световно ниво местообитания и популации на растения и диви птици;
- Намаляване на загубите на биоразнообразие на територията на МИГ чрез информираност, знание и съпричастност и поддържане на чиста околна среда, което има пряко отношение към доброто качество на живот и най-вече здравето на местното население;
- Планиране и ефективна работа със заинтересованите страни в рамките на противодействието срещу бракониерството, трафика и незаконната търговия с екземпляри от дивата флора и фауна;
- Създаване на диалог за обществен мониторинг на биоразнообразието и околната, вкл. градска среда.

4.3.Принос към приоритетите/целите на стратегията:

Стратегическа цел: Територията на МИГ „Карнобат“ – територия с добър стандарт на живот, стабилен икономически растеж, подобрена свързаност, запазена чиста околна среда и съхранено културно-историческо наследство с бъдеще за младите хора.
Специфична цел 2: Развитие и модернизация на селското стопанство и преработвателните сектори, включително създаване на условия за добавена стойност към територията с принос към опазване на околната среда.
Приоритет 3:Съхраняване и опазване на културно, духовно, природно наследство и околна среда чрез насърчаване на ресурсната ефективност и използване на местния потенциал за развитие на териториална идентичност и социален капитал.
Специфична цел 1: Приобщаване и социално включване на уязвими и маргинализирани групи в опазване на културното наследство и околната среда.

Всички дейности по интервенциите от мерките, предвидени в Стратегията на МИГ следва да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС.

Стратегическа цел: Устойчиво социално-икономическо развитие на територията на МИГ „Карнобат“ чрез стимулиране и подкрепа на местни инициативи за насърчаване на растежа, социалното приобщаване и местното развитие, създаващи по-добри икономически, социални и екологични условия за живот при запазване на човешкия потенциал и околната среда“.
Приоритет 3: Развитие на социалния капитал, приобщаване и социално включване на уязвими и маргинализирани групи в опазване на културното наследство и околната среда, вкл. чрез изпълнение на дейности за интелигентни селища.
Специфична цел 3.1.: Опазване на околната среда, културното и историческо наследство на територията, като фактор за съхраняване на местната идентичност и прилагане на „смарт“ подходи за териториално развитие.

Всички дейности по интервенциите от мерките, предвидени в Стратегията на МИГ следва да не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС.

4.4.Съответствие на мярката с Плана за Интегрирани териториални инвестиции на Община Карнобат:

Цел 3: „Подобрени екологични характеристики и привлекателни населени места“
Приоритет 3.1. „Подобряване на транспортната, техническата и екологичната инфраструктура“
Мярка 3.1.4. „Развитие на системата за управление на отпадъците“

4.5. Съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югоизточен регион от ниво 2:
Мярката на МИГ е в допълнение и съответства към визията на Югоизточен район:
— привлекателно място за живот и бизнес, със съхранено природно и културно наследство, ефективно използващ своя потенциал за постигане на устойчиво и балансирано социално-икономическо развитие и подпомага постигането на следните приоритети:

ЦЕЛ 1.1.3. ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ПЛАВЕН И ЕФЕКТИВЕН ИНДУСТРИАЛЕН ПРЕХОД, СВЪРЗАН С ЕКОЛОГИЧНА УСТОЙЧИВОСТ И РЕСУРСНА ЕФЕКТИВНОС.
СПЕЦИФИЧНА ЦЕЛ 2.4.“ЧИСТА ОКОЛНА СРЕДА“.

Мярката е съобразена с Националния план за управление на отпадъците 2021-2028 г. – стратегическият документ на национално ниво, определящ необходимите мерки и инвестиции в сектора, както и източниците за тяхното финансиране.

5.Целеви групи:

Целева група по настоящата Мярка е населението в общо 31 населени места на територията на МИГ.

- Населението от населените места/ общини на територията на община Карнобат;
- Бизнес сектор: туристически, дърводобив, добив на енергия, земеделски производители;
- Ловци и рибари;
- Събирачи на лечебни и други растения;
- Училища и неправителствени екологични организации и др.

Целевата група включва население от населени места и общини на територията на МИГ.

Местните проблеми и потребности са описани в т.4.1. на Мярката, като Мярката е адресирана основно към подобряване на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура, включително в градските райони, и намаляване на всички форми на замърсяване, както и създаване на условия за ефективен мониторинг на биоразнообразието на територията на община Карнобат с участие на заинтересованите страни.

6.Анализ за необходимостта от мярката на територията на МИГ:

На територията липсват достатъчно кампании за разпространение на информация относно биологичното разнообразие и заплахите за него на територията на МИГ на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие – Национална стратегия за биологично разнообразие до 2030 г. (проект), Национална рамка за приоритетни дейности за мрежата Натура 2000, Планове за действие за видове, Планове за управление на защитени зони, Планове за управление на защитени територии.
Също така не са популяризирани достатъчно и въздействащо добри практики и поведение за предотвратяване образуването на отпадъците, устойчиво потребление и кръгова икономика и др., което влошава управлението на битовите отпадъци,.
Няма яснота сред населението какви са въведените системи за мониторинг на отпадъците, предотвратяване нерегламентирано изхвърляне на отпадъци и др. и как гражданите могат да участват в този мониторинг.

Необходимо е допълнително обществено включване за да се намалят загубите на биоразнообразие чрез бракониерство, използване на забранени методи и средства за лов и превенция от хищници, инвазивни видове, незаконна търговия със защитени видове и др., като МИГ ще обхване освен всички жители и основни сектори като туристически сектор, ловци, рибари, събирачи на лечебни и други растения, туристически организации, други заинтересовани страни, журналисти и медии и др.;

Необходимо е пълно съдействие и съпричастност чрез привличане на вниманието и осведоменост на местното население към подобряването на защитата и опазването на природата, биологичното разнообразие и екологосъобразната инфраструктура.

Необходимо е разработването на Информационен портал и провеждането на широки осведомителни дейности за богатството на местното биоразнообразие и видовете Защитени зони, относно зависимостта на състоянието на биологичното разнообразие от всички стопански дейности – строителство, туризъм, селско и горско стопанство, промишленост, информация и полезни съвети за населението как да се включат в дейности по опазване на околната среда, да се осигури приемственост на добрите знания и практики между младите хора, местната администрация и заинтересованите страни от отделните сектори.
Тази комплексност изисква използването на комбинирани защитни методи, при спазване на съответните нормативни правила и регламентираните способи за въздействие.

7.Допустими типове бенефициенти:

МИГ предвижда по Мярката бенефициенти да бъдат:

- Община Карнобат;
- Юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ).

Партньорството е задължително, когато бенефициент не е община.
В този случай партньорът трябва да е Община Карнобат, към чието население са насочени дейностите.

Партньорът/партньорите трябва да отговарят на изискванията за допустими бенефициенти.

Партньорствата не е необходимо да бъдат регистрирани в съда, но правата и задълженията между страните по кандидатстване и изпълнение на мярката следва да бъдат уредени в споразумение.

Допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва :

-да бъдат вписани в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел или създадени по реда на специален закон, и които като цел на организацията в устава/учредителния акт са разписали такива текстове, от които да е видно, че поне една от целите на организацията е свързана със защита/опазване на околната среда.
- препоръчително е ЮЛНЦ да имат практически опит в областта на отпадъците, кръгова икономика, устойчиво развитие е, което ще бъде предимство при оценяването.
- допустимите бенефициенти ЮЛНЦ следва да са регистрирани по съответния ред най-малко 12 месеца, предхождащи месеца, в който е подадено проектното предложение и да бъдат със седалище и адрес на управление в община от състава на МИГ, а когато ЮЛНЦ кандидатства чрез клон, същият следва да е със седалище и адрес на управление в община от състава на съответната МИГ.

8.Допустими дейности :

По приоритет „Биологично разнообразие“ на ПОС 2021-2027 г. МИГ планира финансова подкрепа чрез допълващо финансиране за изпълнение на подхода ВОМР.

Планираните информационни дейности трябва да водят до повишаване на информираността за загубите на биоразнообразие чрез бракониерство, използване на забранени методи и средства за лов и превенция от хищници, инвазивни видове, незаконна търговия със защитени видове и др., като МИГ ще обхване освен всички жители и основни сектори като туристически сектор, ловци, рибари, събирачи на лечебни и други растения, туристически организации, други заинтересовани страни, журналисти и медии и др..

Информационните и други събития трябва да водят до намаляване унищожаването на ценно биоразнообразие поради човешко незнание и спиране на бракониерски дейности, унищожаващи ценни животински и растителни видове, включително незаконен добив на билки/лечебни растения;
Предвидените събития трябва да предвидят включване на максимално широк кръг на местната общност от населените места, включително деца и ученици в превенция и опазване на уникални на национално и световно ниво местообитания и популации на растения и диви птици.
Разработените онлайн информационни портали следва да осигурят практическа информация за опазване на биологичното разнообразие на територията на населеното място/ общината/ МИГа; заплахите за него; практическите възможности за адресиране на тези заплахи от страна на съответната целева група; повишаване на общественото самосъзнание за опазване на биологичното разнообразие в Натура 2000 или извън екологичната мрежа и др.
Планирането на алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други трябва да води до активен диалог за обществен мониторинг на биоразнообразието и околната, вкл. градска среда.

8.1.За постигане целите на Мярката са допустими следните дейности:

- организиране и провеждане на събития (кръгли маси, работни срещи, представяне в медиите, пресконференции, брифинги, представяне на добри практики на място, информационни дни);
- разработване на информационни материали (плакати, брошури, листовки);
- външна реклама (рекламни пана, билбордове и др.);
- ролбанери;
- излъчвания в регионални радиостанции (рекламно-информационни спотове);
- излъчвания в регионални телевизионни канали;
- публикации на официалната интернет страница на бенефициента;
- онлайн публикации в регионални интернет медии и портали;
- публикации в социални медии;
- публикации в регионални печатни медии;
- разработване на онлайн информационни портали, предоставящи практическа информация за опазване на биологичното разнообразие на територията на населеното място/ общината/ МИГа; заплахите за него; практическите възможности за адресиране на тези заплахи от страна на съответната целева група; повишаване на общественото самосъзнание за опазване на биологичното разнообразие в Натура 2000 или извън екологичната мрежа и др.
- рекламно-информационни материали (химикалки, тениски, шапки, еко-торбички и други подходящи според целевата група и посланията);
- алтернативни форми на включване на целевите групи в припознаването на темата и посланието – инсталации, пърформанси, изложби, уъркшопи и други.

Важно:
Когато бенефициентите възлагат дейности, свързани с доставки и услуги на трети лица, те са длъжни да провеждат състезателни, прозрачни, недискриминационни и безусловни търгове (по смисъла на параграф 89-96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз), което гарантира, че на ниво изпълнител подпомагането не представлява държавна помощ.

8.2.За постигане целите на Мярката са допустими следните разходи:

- разходи за услуги;
- разходи за персонал;
- разходи за материали;
- разходи за провеждане и участие в мероприятия;
- непреки разходи

Важно:
„Допустимите разходи се определят на база изискванията на глава 5, раздел I от ЗУСЕФСУ, разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, Регламент (ЕС) 2021/1058 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 година относно Европейския фонд за регионално развитие и относно Кохезионния фонд, Регламент (ЕС) 2021/1057, Регламент (ЕС) 2021/1060 на Европейския парламент и на Съвета от 24 юни 2021 г. за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите прави-ла за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика и приложимото национално законодателство за финансовата рамка 2021 – 2027“.

Важно:

В условията за кандидатстване по всяка една процедура в изпълнение на СВОМР, УО на ПОС 2021-2027 г. ще посочва конкретните допустими видове разходи.

Важно:
По мярка са недопустими следните разходи:
– разходи, свързани с изпълнението на недопустими дейности, вкл. подготовка и извършване на строително-монтажни работи, закупуване на съдове, техника, оборудване, съоръжения и друго движима и недвижима техника и оборудване за управление на отпадъци;
– разходи за одит;
– разходи, извършени в нарушение на правилата за държавни помощи;
– разходи, надхвърлящи нормативно определени максимални размери, както и разходи, надхвърлящи процентните ограничения и/или максималната стойност за тях, които са включени в условията за кандидатстване;
– разходи за закупуване на превозни средства;
– разходи за устройствено планиране, инвестиционно проектиране, консултантски услуги, строителство и ремонт по реда на Закона за устройство на територията;
– глоби, финансови санкции и разходи за разрешаване на спорове;
– комисиони и загуби от курсови разлики при обмяна на чужда валута;
– ДДС върху недопустими дейности или възстановим ДДС;
– закупуване на дълготрайни материални активи – втора употреба;
– закупуване на земя и сгради;
– дейности, които се финансират със средства от продуктови такси /лицензионни възнаграждения по реда на Закона за управление на отпадъците
– разходи за гаранции, осигурени от банка или от друга финансова институция;
– лихви по дългове, с изключение на свързани с БФП, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
– разходи за финансиране на операции, които операции към момента на избирането им за финансиране от ЕФСУ са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение за финансиране по програмата от страна на бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не (съгласно чл. 63, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 2021/1060);
– разходи, които вече са финансирани със средства от ЕФСУ или чрез други фондове или инструменти на Европейския съюз, както и с други публични средства, различни от тези на бенефициента;
– разходи за дейности, които са били част от операция, подлежаща на преместване съгласно член 66 от Регламент (ЕС) 2021/1060, или които биха представлявали прехвърляне на производствена дейност в съответствие с член 65, параграф 1, буква „а“ от Регламент (ЕС) 2021/1060.

9.Бюджет на мярката:

9.1.Максималният размер на допустимите разходи, който ще бъде предоставен по ПОС 2021-2027 г., по Приоритет „Биологично разнообразие“ подкрепен чрез допълващото финансиране за изпълнение на подхода ВОМР е до **100 000 лева.**

9.2.Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ е в размер до **100 000 лева** за финансиране на **1 брой** проектна идея за територията на МИГ.

9.3.Максималният интензитет на помощта е до 100% от общата стойност на допустимите разходи, като е допустимо и съ-финансиране от бенефициентите.

9.4.Режим на Държавни помощи.

Мярката НЕ допуска по проектите да бъдат генерирани генерирани приходи.
Дейностите не представляват основа за изпълнение на икономически дейности, а информират обществеността.
С изпълнението на тези дейности не могат да бъдат подпомагани предприятия за изпълнението на задължения в областта на управлението на отпадъците или за надхвърляне на задължителни стандарти на ЕС в тази област.

По отношение на сектор „биологично разнообразие“ съгласно чл. 10, ал. 1, т. 6 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) кметовете на общините, а в градовете с районно деление - и кметовете на районите, са част от оправомощените компетентни органи по опазване на околната среда. Тяхно задължение, съгласно чл. 15, ал. 1, т. 5 на ЗООС, е да организират и контролират опазването на биологичното разнообразие, на ландшафта и на природното и културното наследство в населените места и край селищните територии. В този смисъл, общините ще изпълняват дейности при упражняване на публичните им правомощия или в качеството си на публични органи и, следователно, те попадат извън режима по държавните помощи.

Важно:
Съгласно чл. 3, ал. 3 от Закона за юридическите лица с нестопанска цел, ЮЛНЦ могат да извършват допълнителна стопанска дейност само ако е свързана с предмета на основната им нестопанска дейност, за която са регистрирани, и като използват прихода за постигане на определените в устава или учредителния акт цели. Подпомагането е насочено към извършваната от ЮЛНЦ нестопанска дейност по опазване на околната среда и/или биологичното разнообразие. Съгласно т. 212 от Известието на Комисията относно понятието за държавна помощ съгласно член 107, параграф 1 от ДФЕС, за да е възможно цялото публично финансиране на даден проект да попадне извън приложното поле на правилата за държавни помощи, държавите-членки на ЕС трябва да гарантират, че финансирането не може да се използва за кръстосано субсидиране или за непряко субсидиране на стопански дейности. В качеството си на бенефициенти, ЮЛНЦ следва да докажат, че са в състояние да осигурят разделянето на икономическата от неикономическата им дейност (включително по отношение на приходите и източниците на финансиране).

Управляващият орган си запазва правото да извършва проверки на място при бенефициента, с цел да гарантира спазването на нормативните изисквания в областта на държавните помощи. В случай, че Управляващият орган на ПОС 2021-2027 г. или друг компетентен орган установи нарушения и неправомерно отпускане на държавни помощи от страна на бенефициента, последният следва да осигури възстановяване на всички изплатени суми, ведно с лихва, определена по реда на приложимото законодателство за държавни помощи.

10.Показател за резултат (*посочва се показател за резултат, чрез който ще се измерва изпълнението на мярката, базова и целева стойност, описва как ще бъде достигната целевата стойност и източниците на информация при отчитането*)

Вид	**Индикатор за резултат**	**Цел до 2027**		**Източник на информация**
		Стойност в брой		
		Базова	Резултат	-База данни на МИГ за индикатори на мониторинг/финални отчети - Публикации в местни социални медии; -Публикации в регионални печатни медии, интернет страници и социални медии. - Списъци и снимки от проведени информационни кампании и събития. -Излъчвания в регионални медии.
	Лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта – брой.	0	3000	

10.1.Описание как МИГ-Карнобат ще постигне количествените резултати:

МИГ планира чрез 1 на брой одобрено проектно предложение за територията на община Карнобат да бъдат обхванати целевите групи, описани в т.5 на Мярката.

Сумата от 100 000 лева, която е сума за една проектна идея за цялата територия на МИГ ще бъде осигурена за допустими бенефициенти от община Карнобат.

Чрез Информационни дейности и събития по проектите ще бъдат пряко обхванати минимум 2000 представители на целевите групи в различни населени места на територията на МИГ включително участници от описаните уязвими групи и малцинства.

Тези дейности ще бъдат документирани на всеки етап на изпълнение с възможност за анализиране на напредъка и оценка на риска. Ще бъде създадена база с данни на участници, с цел надграждане на дейностите след приключване на проектите и осигуряване на устойчивост на постигнатите резултати и продължаване на комуникацията в населените места.

В рамките на лицата, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта е предвиден равнопоставен достъп до дейностите по проектите, като възможност до тях ще имат жителите от различните населени места –двата общински центъра и селата, представителите на селското стопанство и дребния бизнес, общинските служители и административни звена, училища и детски градини, медии и др.

За всяко от 26-те населени места на територията на МИГ е предвидено да достигне информация и информационни материали.

Преките участници в информационни и други дейности по проекта ще осигурят териториално покритие и широк обхват на населените места, повлияни от проектите.
Индивидуално за всеки проект ще се измерва количествения показател за лица, които пряко ще бъдат обхванати от резултатите от проекта, за което ще се води изчерпателна документация.